

BTM2506N Luther og reformasjonen m/kildetekster (10 ECTS / stp)

Emnekode	BTM2506N
Emnenavn	Luther og reformasjonen m/kildetekster (nettemne)
Emnenavn engelsk	Luther and the Reformation with Source Texts (internet based)
Studiepoeng	10
Nivå	2500
Undervisningssemester	Uregelmessig, spør studieadministrasjonen.
Emneansvarlig	Professor Kurt Larsen
Anbefalte forkunnskaper:	BTM1002
Tilbys som enkeltemne:	Ja
Studiepoengreduksjon:	10 stp mot TM2519 6 stp mot BTM2502
Hjelpemiddelliste ved eksamen	N/A
Gjelder fra	1. august 2023

Læringsmål:

Kunnskap

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- gjøre rede for Martin Luthers liv og hans betydning for reformasjonen i Tyskland
- gjøre rede for sentrale tekk ved Luthers teologi på bakgrunn av viktige kildetekster, inkludert særlig å sammenligne den med den teologiske tenkning i senmiddelalderen og med andre reformasjonsbevegelser i samtiden
- gjøre rede for de andre viktige reformasjonsbevegelser i Luthers samtid, som reformasjonen i Sveits, England og anabaptismen

Ferdigheter

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

- lese og forstå kirkehistoriske kildetekster og bruke disse til å presentere sentrale elementer i Martin Luthers teologi
- bruke kildetekster og pensum til å skrive et kirkehistorisk essay
- anvende oppnådd kunnskap for å analysere spørsmål og problemer rundt luthersk teologi og kristen identitet i en pluralistisk kontekst

Emnets innhold:

Emnet gir en innføring i Martin Luthers liv og hans betydning for reformasjonen i Tyskland. Luthers liv og virke vil bli skildret i lys av senmiddelalderens teologiske tenkning. Luthers teologi vil bli fremstilt med utgangspunkt både i kildetekster og sekundærlitteratur. Også de samtidige reformasjonsbevegelser vil bli presentert, slik som reformasjonen i Sveits og i England og den anabaptistiske reformasjonsbevegelsen. Emnet vil også gi en kort innføring i hvordan disse ulike reformasjonsbevegelsene spredte seg videre i Europa på 1500-tallet. Også den romersk-katolske kirkes reformprosesser vil bli kort presentert

Organisering og arbeidsmåter:

Emnet er nettbasert. Det går over ett semester og blir organisert med nettleksjoner som vanligvis inneholder leseveiledning til pensum, veiledningstekster til nettleksjonene, samt lyd- eller videoopptak av forelesninger.

Vurdering og eksamen

Alle arbeidskrav og eksamener er individuelle og leveres digitalt. Frister for innlevering kunngjøres ved semesterstart.

Arbeidskrav:

For å kunne gå opp til eksamen må studenten ha fullført følgende arbeidskrav to uker før eksamensdato:

- Få godkjent tre oppgaver på 500 ord med gjennomgang og diskusjon av utvalgte kildetekster.

Eksamen:

Vurderingsform	Varighet	Varighetstype
Hjemmeeksamen	6	timer

Endelig vurdering i emnet skjer på grunnlag av hjemmeeksamenen. Ved karakterfastsettelse benyttes en gradert karakterskala fra A til F, der E er laveste ståkarakter.

Pensumlitteratur:

Sekundærlitteratur (540 sider):

Grane, L. (1983). *Evangeliet for folket: Drøm og virkelighet i Martin Luthers liv*. Gad; ss.11-272.

Lindberg, C. (1996). *The European Reformations*. Blackwell; ss. 1-55; 91-258.

Leppin, V. (2014). Luther's Transformation of Medieval Thought: Continuity and Discontinuity. I R.

Kolb, I. Dingel & L. Batka (Eds.), *The Oxford Handbook of Martin Luther's Theology* (s. 115–124). Oxford University Press.

Müller, G. (2014). Luther's Transformation of Medieval Thought: Discontinuity and Continuity. I R.

Kolb, I. Dingel & L. Batka (Eds.), *The Oxford Handbook of Martin Luther's Theology* (s. 105–114). Oxford University Press.

Kildetekster (255 sider):

Denzinger, H. (utg) (2001). *Kompendium der Glaubensbekenntnisse und kirchlichen Lehrentscheidungen, Lateinisch-Deutsch, 39. Auflage, Herder; s. 502-521. (Concilium Tridentinum: Sessio VI (13 jan. 1547) Decretum de iustificatione.)*. **Boken er også tilgjengelig med engelsk oversettelse av tekstene i:** Denzinger, H., Hünermann, P., Hoping, H., Fastiggi R. L., & Anne Englund

- Nash, A. (red.). 2012. *Compendium of Creeds, Definitions, and Declarations on Matters of Faith and Morals*. (43rd ed). Ignatius Press.
- Luther M. (1963). Den tyske Messe. I *Luthers skrifter i udvalg (Bind 2)* (s. 77-104). Gads forlag.
- Luther, M. (1964). Kan soldater også have Guds nåde. I *Luthers skrifter i udvalg (Bind 4)* (s. 307-349). Gads forlag.
- Luther, M. (1964). Til den kristne adel af den tyske nation om reformation av kristenheden. I *Luthers skrifter i udvalg (Bind 4)* (s. 42-55). Gads forlag.
- Luther, M. (1992). Om et kristenmenneskes frihed. I *Martin Luther: Skrifter i udvalg* (s. 68-97). Credo.
- Luther, M. (1992). Teser til fem disputationer over Rom. 3,28, 1535-1537. I *Martin Luther: Skrifter i udvalg (Bd. 6). Troen og Livet. Prædikener, sermoner og teserækker af Luther* (s. 148-179). Credo
- Luther, M. (1994). De Schmalkaldiske Artikler, 1537. I *Martin Luther: Skrifter i udvalg. Troens evangelium. Ord og sakrament* (s. 351-411). Credo.
- Müntzer, T. (1976). Sermon before the Princes. I *Renaissance and Reformation, 1300-1648* (3rd. Ed.). G. R. Elton (Ed.). Cambridge.
- Zwingli, H. (2007). This is my Body. I *The Christian Theology Reader* (3rd. Ed.) A. McGrath (Ed.).
- (u.å.). The 39 Articles. I *The Book of Common Prayer*. SPCK.
- (1967). Sol Dec. VII: Vom Heiligen Abendmahl / De Coena Domini. I *Die Bekenntnisschriften der evangelisch-lutherischen Kirche* (s. 970-1016). Vandenhoeck & Ruprecht. Kan leses på dansk her: <http://www.lutherdansk.dk/konkordieformlen/default.htm>